

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

до законопроекту згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування суб'єктів господарювання, які реалізують інвестиційні проекти зі значними інвестиціями» (реєстр. № 3761-1 від 17.07.2020), внесений народними депутатами України Королевською Н. Ю., Солодом Ю. В.

2. Завдання законопроекту

Відповідно до пояснювальної записки, метою законопроекту є стимулювання залучення в економіку України інвесторів, підвищення інвестиційної привабливості України, а також зростання конкурентоспроможності економіки України через запровадження державної підтримки великих інвестиційних проектів шляхом встановлення особливостей їх оподаткування.

Законопроект, що розглядається (далі – законопроект № 3761-1), є альтернативним до законопроекту «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування суб'єктів господарювання, які реалізують інвестиційні проекти зі значними інвестиціями» (реєстр. № 3761 від 01.07.2020), внесеного Президентом України Зеленським В. О. (далі – законопроект № 3761).

Законопроект № 3761-1, аналогічно як і у законопроекті № 3761, пропонується внести зміни до Податкового кодексу України (далі – Кодекс), а саме:

1) *в частині податку на додану вартість* пропонується тимчасово, до 01 січня 2035 року, звільнити від оподаткування податком на додану вартість операції з ввезення на митну територію України товарів у митному режимі імпорту, визначених підпунктом 15 пункту 4 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України. При цьому, таке звільнення від оподаткування податком на додану вартість надаватиметься в межах строку та обсягу надання державної підтримки, визначених у спеціальному інвестиційному договорі, укладеному відповідно до Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів зі значними інвестиціями».

У разі відчуження таких товарів раніше п'яти років з дати зарахування їх на баланс чи у разі дострокового припинення спеціального інвестиційного договору (далі – договір) у зв'язку із невиконанням інвестором зі значними інвестиціями (далі – інвестор) зобов'язань щодо обсягу інвестицій в об'єкти інвестування і строку реалізації інвестиційного проекту зі значними інвестиціями (далі – інвестиційний проект), встановлених спеціальним інвестиційним договором (крім випадків невиконання взятих на себе державою зобов'язань щодо надання державної підтримки за спеціальним інвестиційним

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД Міністерство фінансів України
ДОГОВОРом або настання форс-мажорних обставин Обставин непереборної

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000099F72E008EA48300

Підписувач Воробей Світлана Іванівна

Дійсний з 30.04.2020 12:26:18 по 30.04.2022 12:26:18

11210-03-3/23352 від 30.07.2020

сили)), платник податку збільшує податкові зобов'язання за результатами податкового періоду, на який припадає таке відчуження чи дострокове розірвання, на суму податку на додану вартість, що мала бути сплачена в момент імпорту таких товарів, а також зобов'язаний сплатити пеню відповідно до Кодексу. При цьому, встановлені статтею 102 Кодексу строки давності не застосовуються;

2) *в частині податку на прибуток підприємств* законопроектом передбачається встановити тимчасово, до 01 січня 2035 року, особливості оподаткування прибутку підприємства-інвестора, який є стороною договору, укладеного відповідно до Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів зі значними інвестиціями», за умови, що такий прибуток отриманий внаслідок виконання такого спеціального інвестиційного договору.

Так, передбачається, що прибуток такого платника податку – інвестора звільнятиметься від оподаткування податком на прибуток підприємств протягом п'яти послідовних років, починаючи з першого числа місяця календарного кварталу, який визначено таким інвестором у поданій до контролюючого органу заяві, але не раніше дати подання такої заяви та дати введення в експлуатацію об'єкта, побудованого (щодо якого здійснено реконструкцію, реставрацію, капітальний ремонт) в рамках реалізації інвестиційного проекту, та за умови виконання таким платником своїх зобов'язань за договором. При цьому, період застосування такого звільнення не може перевищувати строку дії договору.

Загальна сума вивільнених від оподаткування коштів враховується у складі сукупного обсягу передбаченої договором державної підтримки інвестиційного проекту, яка надається відповідно до Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів зі значними інвестиціями». А у разі перевищення у зв'язку із застосуванням такого звільнення загального обсягу державної підтримки над встановленим відповідно до зазначеного Закону обмеженням щодо загального обсягу державної підтримки інвестиційного проекту, платник податку буде зобов'язаний визначити податкове зобов'язання з податку на прибуток підприємств у сумі такого перевищення за підсумками звітного податкового періоду, в якому виникло зазначене перевищення, і сплатити податок до бюджету в загальному порядку;

3) *в частині плати за землю* законопроектом передбачається, що тимчасово, до 01 січня 2035 року, за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, що використовуються в рамках реалізації інвестиційних проектів зі значними інвестиціями, органи місцевого самоврядування можуть:

- встановлювати ставки земельного податку та орендну плату за землі державної та комунальної власності в розмірі, меншому ніж розмір земельного податку, встановленого рішенням відповідного органу місцевого самоврядування для певної категорії земель, що сплачується на відповідній території;

- звільняти від сплати земельного податку.

Одночасно законопроектом № 3761-1, на відміну від законопроекту № 3761, пропонується у доповнення до запропонованих вище положень запровадити особливості справляння та обліку *податку на доходи фізичних осіб*, зокрема, 30 відсотків сум податку на доходи фізичних осіб, що утримуються з доходів у вигляді заробітної плати працівників, найнятих в рамках реалізації інвестиційного проекту, залишати у розпорядженні інвестора зі значними інвестиціями та спрямовувати виключно для створення нових робочих місць на умовах, визначених договором.

При цьому, суми податку на доходи фізичних осіб, які залишаються у розпорядженні інвестора зі значними інвестиціями, обліковувати у Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків як утримані з платника податку.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту не потребує фінансування з державного чи місцевого бюджетів. Водночас реалізація законопроекту вплине на дохідну частину бюджету.

Запропоноване звільнення від оподаткування може призвести до зменшення надходжень податків до бюджетів.

Разом з тим, прийняття законопроекту сприятиме, зокрема, створенню нових високооплачуваних робочих місць, створенню доданої вартості виробленої в межах України продукції, розвитку спроможностей індустрій з високою доданою вартістю, що, в свою чергу, сприятиме збільшенню надходжень податків до бюджетів.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

До пояснювальної записки до законопроекту не надано обґрунтованих фінансово-економічних розрахунків та пропозицій щодо оцінки впливу на показники бюджету, у зв'язку із чим обрахунок втрат бюджету здійснити неможливо.

Визначити вартісний вплив на надходження податку на прибуток підприємств, податку на додану вартість, земельного податку, податку на доходи фізичних осіб немає можливості, оскільки відсутня інформація щодо:

- очікуваних обсягів прибутку підприємств – інвесторів зі значними інвестиціями;
- переліку товарів, що будуть ввозитися, та очікуваних обсягів їх ввезення;
- земельних ділянок, які будуть використовуватися в рамках реалізації інвестиційних проектів зі значними інвестиціями відповідно до Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів зі значними інвестиціями».
- кількості фізичних осіб – працівників, найнятих в рамках реалізації інвестиційного проекту, та обсягів коштів, які будуть сплачені у вигляді заробітної плати зазначеним фізичним особам.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття
Пропозиції щодо покриття можливих втрат бюджету відсутні.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Згідно з вимогами пункту 1 статті 27 Бюджетного кодексу України, до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Проте такі матеріали розробником не надані.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Реалізація положень законопроекту стимулюватиме залучення інвестицій в економіку України через запровадження державної підтримки великих інвестиційних проектів, що сприятиме розвитку індустрій з високою доданою вартістю, створенню доданої вартості виробленої в межах України продукції та стимулюванню економічного розвитку регіонів.

Поряд із цим, законопроектом встановлено запобіжники для виникнення можливих схем ухилення від оподаткування.

Так, у разі дострокового припинення спеціального інвестиційного договору у зв'язку із невиконанням інвестором зобов'язань щодо обсягу інвестицій в об'єкти інвестування і строку реалізації інвестиційного проекту, платник податку на прибуток підприємств зобов'язаний буде визначити податкове зобов'язання з податку на прибуток підприємств за весь період застосування звільнення від податку і сплатити податок на загальних підставах.

Крім того, з метою уникнення схем ухилення від оподаткування податком на додану вартість в частині нецільового використання ввезених на митну територію України товарів, законопроектом передбачено, що у разі відчуження та/або дострокового припинення спеціального інвестиційного договору передбачено нарахування платником податку податкових зобов'язань на суму податку на додану вартість, що мала бути сплачена в момент імпорту таких товарів, а також зобов'язання щодо сплати пені відповідно до Кодексу.

Водночас слід зазначити, що реалізація запропонованих законопроектом змін в частині оподаткування податком на додану вартість потребує одночасного внесення відповідних змін до Митного кодексу України.

Щодо запропонованих законопроектом особливостей справляння та обліку податку на доходи фізичних осіб слід зауважити таке.

Податок на доходи фізичних осіб належить до основних бюджетоутворюючих джерел надходжень у структурі доходів місцевих бюджетів, за рахунок яких здійснюються видатки на соціальний та економічний розвиток громади, зокрема: дитсадки та школи, лікарні та амбулаторії, соціальні допомоги та субсидії населенню, пільговий проїзд окремих категорій громадян,

пожежну охорону та муніципальні формування з охорони громадського порядку, розвиток ЖКГ та будівництво доріг тощо.

Запропоновані зміни можуть призвести до недостатнього фінансування місцевих бюджетів та, як наслідок, недофінансування як існуючої мережі бюджетних установ, так і видатків на розвиток інфраструктури місцевих громад.

Поряд із цим, підтримуючи необхідність залучення в Україну стратегічних інвесторів, створення нових робочих місць, стимулювання економічного розвитку регіонів та зростання конкурентоспроможності економіки України, на що спрямований законопроект, необхідно зазначити таке.

21 липня 2020 року Верховною Радою України прийнято у першому читанні проект Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів зі значними інвестиціями» (реєстр. № 3760 від 01.07.2020), який регулюватиме питання державної підтримки інвестиційних проектів зі значними інвестиціями, і на який законопроект, що розглядається, містить численні посилання.

Таким чином, проект Закону України «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування суб'єктів господарювання, які реалізують інвестиційні проекти зі значними інвестиціями» (реєстр. № 3761-1 від 17.07.2020) підтримується за умови врахування вищенаведених зауважень та прийняття законопроекту «Про державну підтримку інвестиційних проектів зі значними інвестиціями» (реєстр. № 3760 від 01.07.2020) в запропонованій редакції.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Світлана ВОРОБЕЙ